

SERTIFIKĀCIJAS PROGRAMMA OTOLARINGOLOĢIJĀ

Deguna anatomija, fizioloģija. Deguna dobuma/blakusdobumu slimības.

Deguna dobuma un blakusdobumu anatomija, fizioloģija. Deguna gļotādas morfoloģija (respiratorais epitēlijs, ožas epitēlijs). Deguna elpošanas funkcija un tās nozīme. Deguna aizsargfunkcijas. Deguna termoregulācijas funkcija. Ožas funkcija. Akūts rinosinusīts – cēloņi, patoģenēze, klīnika, taktika. Hronisks rinosinusīts – klasifikācija, iemesli, taktika. Hronisks hiperplastisks rinosinusīts – iemesli, klīnika, taktika. Hronisks atrofisks rinosinusīts – iemesli, klīnika, taktika. Hronisks hiperplastisks un polipozs rinosinusīts - klīnika, taktika. Indikācijas ķirurģiskai ārstēšanai. Alerģisks rinosinusīts - klīnika, taktika. Ostiomeatālais komplekss. Odontogēns rinosinusīts - klīnika, taktika. Cistiski veidojumi deguna blakusdobumos – simptomi, diagnostika, taktika. Svešķermeņi deguna dobumā – veidi, taktika. Rinogēnās orbitālās komplikācijas – orbitocelulīts, orbītas abscess - klīnika, taktika. Rinogēnās intrakraniālās komplikācijas – meningīts, smadzeņu abscess – taktika. Intranazālie kortikosteroīdi – indikācijas. Antibakteriālās terapijas izvēle rinosinusīta gadījumā. Funkcionālā endonazālā deguna blakusdobumu ķirurģija (FESS) - galvenie principi.

Kakla, rīkles anatomija, fizioloģija, patoloģijas. Mandeļu anatomija, fizioloģija, patoloģijas.

Kakla topogrāfiskā anatomija, kakla fascijas, asins apgāde, limfas attece, inervācija. Mandeļu gredzena (*Waldeyer's ring*) struktūras un funkcijas. Adenoīdi - klīniskā aina, adenotomijas indikācijas. Aukslēju mandeļu anatomija, fizioloģija. Akūts tonsilīts - klīnika, taktika. Hronisks tonsilīts - klīnika, taktika. Tonsillotomijas indikācijas. Akūts tonsilīts - etioloģija, diferenciāldiagnostika, taktika. Tonsillektomija - indikācijas, komplikācijas. Paratonsillārs abscess – klīnika, komplikācijas, taktika. Retrofaringeāls abscess - patoģenēze, simptomātika, ārstēšana. Parafaringeāls abscess - patoģenēze, simptomātika, ārstēšana. Dziļā kakla flegmona – iemesli, klīnika, taktika. Kakla cistas un fistulas – cēloņi un diferenciāldiagnostika. Normālā rīkles mikroflora. Faringomikoze - biežākie ierosinātāji, klīnika, ārstēšana.

Balsenes anatomija, fizioloģija, saslimšanas. Laringofaringeālā atviļņa slimība.

Balsenes anatomija. Balsenes funkcijas. Akūts laringīts - klīnika, taktika. Hronisks hiperplastisks laringīts (iemesli, klīnika, taktika). Reinikes tūska (etioloģija, klīnika, taktika). Laringofaringeālā atviļņa slimība - iemesli, klīnika, taktika. Balsenes mezgliņi - etioloģija,

klīnika, taktika. Balsenes polipi - klīnika, taktika. Reinikes tūska – etioloģija, klīnika, taktika. Flegmonoze laringīts un balsenes hondroperihondrīts – klīnika, taktika. Balsenes inervācijas traucējumi un to interpretācija. Disfonija - veidi, iemesli, taktika.

Auss anatomija, fizioloģija, saslimšanas. Fizioloģiskā akustika.

Skaņa un tās īpašības. Akumetrija.

Ārējās auss anatomija, fizioloģija. Akūts ārējās auss ejas iekaisums (ekzēma, dermatīts) - klīnika, taktika. Otomikoze - biežākie ierosinātāji, pacientu riska grupas, klīnika, taktika. Auss furunkuls - biežākie ierosinātāji, klīnika, taktika. Auss gliemežnīcu perihondrīts - iemesli, klīnika, taktika. Svešķermeņi auss ejā - taktika. Ārējās auss trauma - klīnika, taktika. Vidusauss anatomija. Vidusauss fizioloģija. Audiometrija – izmeklēšanas būtība. Virssliekšņa testi. Timpanometrija – izmeklēšanas būtība. Akūts un hronisks tubotīts. Akūts vidusauss iekaisums - patofizioloģija, simptomi, diagnostika, taktika. Hronisks perforatīvs vidusauss iekaisums - iemesli, klīnika, taktika. Sekretors vidusauss iekaisums - klīnika, taktika. Paracentēze - indikācijas. Iekšējās auss anatomija, fizioloģija. Ar vecumu saistīta vārdzirdība - presbiacūsis (taktika). Akūta sensorvālā vārdzirdība - iemesli, klīnika, taktika. Morfoloģiskās izmaiņas ausī saistībā ar hronisku strutainu iekaisumu. Auss polips, ganulācijas. Otogēns sejas nerva bojājums, bojājuma pakāpes. *Wall-up*, *Wall-down* auss operācijas – principi, indikācijas. Timpanoplastikas un osikuloplastika principi, indikācijas. Profesionālie dzirdes bojājumi un trokšņa slimība. Jaundzimušo skrīnings (otoakustiskā emisija) – metodes būtība. Dzirdes aparāti – indikācijas veidi. Kaulā integrējamie implantanti (BAHA) – indikācijas, darbības būtība. Kohleārie implantanti – darbības būtība. Indikācijas kohleārai implantācijai. Otoskleroze un timpanoskleroze - simptomi, diagnostika, taktika. *Tuba auditiva* īpatnības bērniem. Sejas nerva anatomija un funkcijas.

Vestibulārās aparāta funkcijas, izmeklēšana, saslimšanas.

Vestibulārās sistēmas izmeklēšanas paņēmieni.

Labdabīgs paroksismāls pozicionāls vertigo – patoģenēze, klīnika, diagnostika, taktika. Dix-Hallpike tests un Epley manevrs – būtība, izpildes pamatprincipi.

Menjēra slimība. Patoģenēze. Klīnika. Taktika.

Onkoloģiskās ORL orgānu slimības.

Lūpu un mutes dobuma audzēji (labdabīgi un ļaundabīgi) – klīnika, diagnostika, taktika. Deguna dobuma/blakusdobumu labdabīgi veidojumi – simptomi, taktika. Deguna dobuma/blakusdobumu ļaundabīgi audzēji – agrīna simptomātika, diagnostika, ārstēšanas principi. Epifarinksa ļaundabīgie audzēji - agrīna simptomātika, diagnostika, ārstēšanas principi. Mezofarinksa

ļaudabīgie audzēji - agrīna simptomātika, diagnostika, ārstēšanas principi. Balsenes
ļaudabīgie audzēji - agrīna simptomātika, diagnostika, ārstēšanas principi. Hipofarinksa
ļaudabīgie audzēji - agrīna simptomātika, diagnostika, ārstēšanas principi. Kakla rajona
jaunveidojumi un limfmezglu saslīmšanas - diferenciāldiagnostika, ārstēšanas principi. Ārējās un
vidusauss jaunveidojumi - diagnostika, ārstēšanas principi. Iekšējās auss un dzirdes nerva
jaunveidojumi - simptomātika, diagnostika, taktika. Papilomas vīrusa nozīme ORL orgānu
onkoloģisko slimību attīstībā. Biežākas ORL orgānu onkoloģiskās saslīmšanas bērniem.

Akūtie stāvokļi otolaringoloģijā.

Deguna asiņošana. Iemesli. Taktika. Deguna tamponāde (priekšējā, mugurējā). Deguna
tamponādei pielietojamie materiāli. Deguna asiņošana bērniem. Balsenes stenoze - iemesli,
pakāpes, taktika. Deguna kaulu lūzumi - klīnika, diagnostika, ārstēšana. Deguna starpsienas
hematoma un abscess - iemesli, klīnika, taktika. Deguna furunkuls - klīnika, taktika.
Odontogēnās dziļas kakla infekcijas - klīnika, taktika. Orogēns meningīts - klīnika, taktika.
Flegmonozs laringīts - klīnika, taktika. Angioneirotiskā balsenes tūska - simptomi, taktika.
Balsenes traumas - veidi, simptomātika, taktika. Traheostomija – indikācijas, komplikācijas.
Krikotomija, sarežģījumi. Neatliekamās palīdzības iespējas pirms traheostomijas. Gripas izraisīts
otīts – komplikācijas, taktika.

Akūta sensorvālā vājdzirdība (iemesli, klīnika, taktika). Barības vada svešķermeņi -
diagnostika, taktika, sarežģījumi. Auss barotrauma, taktika. Galvaskausa frontonazālie lūzumi
(pieres kaula, sietīnkaula) - veidi, taktika. Ķīmisks mutes dobuma, rīkles, barības vada apdeguma
- pirmā palīdzība, ārstēšanas taktika. Svešķermeņi degunā – taktika. Svešķermeņi rīklē, balsenē –
taktika, iespējamās komplikācijas. Otorēja pacientam ar galvaskausa pamatnes lūzumu, taktika.
Nazālā likvoreja pacientam ar galvaskausa pamatnes lūzumu, taktika. *Le Fort* lūzumu
klasifikācija.

Miega medicīna. Miega apnoja.

Miega fāzes, to īss raksturojums. Miega apnojas klasifikācija. Pacientu riska grupas.
Polisomnogrāfijas būtība. Miega apnojas objektīvie un subjektīvie simptomi. Miega apnojas
diagnostika. Obstruktīvās miega apnojas ārstēšanas pamatprincipi.
CPAP būtība, lietošanas indikācijas.

Radioloģiskie izmeklējumi LOR patoloģiju diagnostikā.

Deguna blakusdobumu Rtg (indikācijas); Deguna blakusdobumu CT (indikācijas); CT kakla audiem un balsenei (indikācijas). Kontrastvielas pielietošanas indikācijas ORL patoloģiju radioloģiskā diagnostikā. Deniņkaula piramīdas radioloģiskie izmeklējumi. Indikācijas MRI izmeklējumiem LOR patoloģiju gadījumā. Embolizācijas iespējas ORL slimību ārstēšanā (indikācijas, metodes būtība).

Specifisko slimību izpausmes ORL orgānos.

Mandeļu patoloģijas hematoloģisku saslimšanu gadījumā. Difterija: ierosinātājs, izplatība Latvijā, klīnika, diferenciāldiagnostika, taktika. Īstais un neīstais krups. Plauta - Vensāna angīna: klīnika, diferenciāldiagnostika, taktika. Tuberkuloze: ierosinātājs, izplatība Latvijā. Otīta īpatnības tuberkulozes gadījumā, taktika. Sifiliss: ierosinātājs, primārā sifilisa izpausmes rīklē, diagnostika, taktika. Galvas un kakla rajona roze (*Erysipelas*) - ierosinātājs, klīnika, diagnostika, taktika. Vēgenera granulomatozes izpausmes ORL orgānos.

Otolaringoloģijas vēsture.

Prast nosaukt laikus, kad veiktas manipulācijas, kā arī personas, kas pirmo reizi veikuši manipulācijas ORL orgānos (netiešā laringoskopija; laringektomija; monokulāra mikroskopa pielietošana auss ķirurģijā, binokulārā mikroskopa izgudrošana, pirmās veiksmīgās kāpšlīša operācijas, vēsturiskie dati par pirmo traheostomiju). Īss ieskats CPAP lietošanas vēsturē. Īss ieskats rekonstruktīvu sejas/deguna operāciju vēsturē.